

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁCZU ZA ROK 2020 I POTRZEBY NA ROK 2021.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w 2020 roku realizował zadania pomocy społecznej określone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

Ponadto realizował także wypłatę dodatków mieszkaniowych jako zadanie własne gminy oraz obsługę świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie. Od dnia 1 sierpnia 2008 roku prowadzi także postępowania na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kontynuującej działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługę funduszu alimentacyjnego.

Od dnia 28 czerwca 2005 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Od roku 2011 zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a od roku 2012 realizuje także zadania Gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Od 11 marca 2014 roku prowadzi, na podstawie uchwały Rady Miasta Wałcz, postępowania i wydaje decyzje administracyjne w sprawach zryczałtowanego dodatku energetycznego.

Ponadto od 1 kwietnia 2016 roku MOPS prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w sprawach świadczeń wychowawczych w oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Od 1 czerwca 2018 roku Ośrodek realizuje program rządowy „Dobry start” na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 maja 2018 roku.

Poniżej przedstawiam realizację zadań Ośrodka w 2020 roku według podziału na „zadania własne Gminy” i „zadania zlecone Gminie”.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych Gminy skorzystały **584** rodziny z liczbą osób – **1 044**. Liczba rodzin objętych pomocą zmniejszyła się o 70, a liczba osób w rodzinach o 163, w stosunku do roku 2019.

Tendencją jest zwiększanie się liczby rodzin dwuosobowych i osób samotnie gospodarujących, które stanowiły 78,94 % ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej. Spośród ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły jedynie 22,09 %.

W większości przypadków rodziny i osoby korzystały z pomocy wielokrotnie w ciągu roku lub nawet co miesiąc. Udzielenie pomocy każdorazowo poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym w miejscu zamieszkania i zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze – wydano 1 008 478 zł.

W tym:

- 252 rodzinom i osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na kwotę **612 311 zł**. Wypłacono 1 687 zasiłków, średnia wysokość zasiłku – 362,96 zł.
- 346 rodzinom i osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na żywność, leki, opłaty mieszkaniowe, opał, odzież, środki czystości i inne potrzeby na łączną kwotę **225 982 zł**, w tym min. : 48 rodzinom lub osobom na leki – **13 617 zł** (119 zasiłków), 111 rodzinom na opał – **92 050 zł** (125 zasiłków), pomoc w formie bonu żywnościowego otrzymywały 4 osoby; wydano 5 bonów na kwotę **634 zł**, 147 osobom i rodzinom przyznano zasiłki celowe na inne podstawowe potrzeby na kwotę **119 681 zł** (413 zasiłków).
- 54 rodzinom przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, wypłacono 107 zasiłków na kwotę **50 816 zł**. W/w zasiłek przyznaje się osobie lub rodzinie, której dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe lecz zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności warunkujące przyznanie pomocy, najczęściej są to wysokie koszty leczenia i leków oraz zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, które prowadzą do powstawania sytuacji kryzysowych. W ubiegłym roku dużą część zasiłków specjalnych celowych przyznano na zakup opału lub kosztów ogrzewania mieszkania oraz leków i leczenia.
- 13 osobom bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach dla bezdomnych w kwocie **103 048 zł**,
- sprawiono 7 pogrzebów, za które zapłacono **16 321 zł**.

Ogółem wydatki w tym rozdziale zmniejszyły o 31 718 zł w porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym z uwagi na mniejszą liczbę osób i rodzin, które zwróciły się o pomoc w roku 2020. Zwiększyły się wydatki z tytułu wypłaty zasiłków okresowych (o 51 427 zł). Zmniejszyły się wydatki z tytułu wypłaconych zasiłków celowych (o 27 447 zł) oraz z tytułu opłat za pobyt osób bezdomnych w schroniskach (o 31 560 zł) .

Rozdział 85 202 – domy pomocy społecznej – wydano 1 211 508 zł.

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej „*Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej*”.

Osobę kieruje się do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Jeżeli czas oczekiwania na umieszczenie w danym domu jest długi a potrzeba umieszczenia pilna, szuka się domu z najkrótszym terminem oczekiwania.

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności: osoba kierowana, małżonek, zstępni przed wstępnymi i gmina. Mieszkaniec domu wnosi opłatę do wysokości 70% swojego dochodu. Osoby zobowiązane na podstawie umowy zawartej z dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości ustalonej w oparciu o przepisy szczegółowe cytowanej ustawy. Osoby są zobowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt wstępnego lub zstępnego w domu pomocy jeżeli ich dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 300 % kryterium dochodowego. Są to kwoty: 2 103 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 1584 zł w przypadku osoby w rodzinie.

W 2020 roku w domach pomocy społecznej umieszczono 5 osób, zmarło 11 osób. MOPS ponosił opłaty za pobyt 43 osób w różnego typu domach pomocy społecznej, 3 osoby ponosiły pełną odpłatność za swój pobyt w domu pomocy społecznej z dochodów własnych, a w przypadku 5 mieszkańców domów częściową odpłatność ponosili ich krewni (6 osób) na podstawie umów czy decyzji administracyjnych.

Roczny koszt odpłatności gminy za pobyt w domach pomocy społecznej wynosił w ubiegłym roku 1 211 508 zł i był wyższy o 17 264 zł. Średnia miesięczna dopłata gminy wynosiła 2 834,46 zł i była niższa o 29,44 zł w porównaniu z rokiem 2019.

Rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze w domu - wydano na ten cel 579 525 zł.

W ubiegłym roku zabezpieczono usługi 69 osobom starszym, samotnym, przewlekłe lub obłożnie chorym w wymiarze 29 577 godzin. Wszystkim potrzebującym udzielono pomocy. W porównaniu z rokiem 2019 nastąpił spadek o 2 879 godzin wykonanych usług u osób wymagających opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu . Liczba osób objętych usługami zmalała o 15 osób. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych byłaby większa , jednakże część osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności jest pod opieką członków rodziny, którzy mają prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego w wysokości 620 zł miesięcznie.

Wydatki zmniejszyły się o 49 302 zł, w porównaniu z rokiem 2019, w związku ze spadkiem liczby osób objętych usługami (11 osób zmarło, 3 osoby umieszczono w domu pomocy społecznej oraz 2 osoby w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym, 9 osób zrezygnowało). Średnia cena 1 godziny usług opiekuńczych wynosiła 22,32 zł , stosunku do roku 2019 wzrosła o kwotę 2,97 zł.

Ośrodek corocznie wybiera realizatora usług w drodze przetargu. Usługi realizował „Serwis Kadr” Tomasz Mazur z Ostrowca Świętokrzyskiego. Cena 1 godziny usług w okresie od 01.01.2020 do 28.02.2020 wynosiła 22,35 zł , natomiast od 01.03.2020 do 31.12.2020 roku -22,28 zł.

Rozdział 85 230 – program wieloletni „ Posiłek w domu i w szkole”- wydano na realizację programu – 371 853 zł.

Środki finansowe na realizację Programu pochodziły:

- z budżetu Miasta	112 000 zł
- z dotacji celowej Wojewody	259 853 zł

Dożywianie realizowano w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019- 2023.

Celem Programu jest objęcie dożywianiem szerokiego kręgu osób wymagających takiej pomocy. W 2020 roku dożywianiem objęto, jak w latach ubiegłych, oprócz dzieci i młodzieży szkolnej także dzieci w wieku od 0 do 7 lat, młodzież szkół ponadgimnazjalnych, osoby dorosłe, osoby stare, chore i niepełnosprawne, których dochód nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota ta wynosi : dla osoby samotnie gospodarującej –1051,50zł , a dla osoby w rodzinie – 792 zł.

Pomocy udzielano w formie posiłku - pełnego obiadu, lub w formie zasiłku celowego na zakup żywności i w formie bonów żywnościowych.

Ogółem Programem objęto 744 osoby, z czego 185 osób korzystało z posiłków, których koszt wyniósł **84 639 zł**, a 657 osób z 301 rodzin korzystało z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub bonu żywnościowego – koszt **287 214 zł**.

Średnia wysokość zasiłku wynosiła 259,37 zł i wzrosła o 45,94 zł, w porównaniu do roku 2019.

W roku 2020 liczba osób objętych Programem zmniejszyła się o 20 osób, w tym liczba osób objętych pomocą w formie posiłku zmniejszyła się o 83 osoby (w większości z uwagi na zamknięcie stołówek szkolnych z powodu epidemii COVID 19).

Koszt realizacji zadania zmniejszył się o kwotę 10 547 zł ze względu na to, iż zmniejszyła się ogólnie liczba osób i rodzin korzystających z tej formy wsparcia.

Rozdział 85 203 – ośrodek wsparcia – dzienny dom pomocy - koszt utrzymania i prowadzonej działalności wyniósł – 513 991 zł, w tym wynagrodzenia osobowe pracowników – 321 349 zł.

Ośrodek wsparcia świadczył usługi dla 17 osób starszych i niepełnosprawnych, natomiast wydawał posiłki średnio dla 92 osób miesięcznie.

Koszt posiłków pokrywany jest z odpłatności za posiłki wnoszonej przez osoby z nich korzystające lub w ramach programu „Posiłek w domu i w szkole”.

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach MOPS, przeznaczonym dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a którym takiej pomocy nie może zapewnić rodzina. Osoby skierowane do DDP mają zapewniony codzienny dwudaniowy obiad. Z wyżywienia korzystają też osoby objęte usługami opiekuńczymi w domu, bezdomni oraz dorośli nie mający możliwości przygotowania posiłku w domu.

DDP zapewnia osobom korzystającym z jego usług, oprócz posiłku, także możliwość pozostawiania pod opieką personelu Domu, zajęcia świetlicowe i kulturalne mające na celu podnoszenie aktywności tych osób, rozszerzanie ich zainteresowań, aktywną integrację ze środowiskiem lokalnym.

Szczegółowe sprawozdanie stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Koszt utrzymania DDP zwiększył się o 10 943 zł, w porównaniu do roku 2019.

Rozdział 85 219 – utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 2 363 050 zł, w tym: wynagrodzenia osobowe pracowników – 2 031 241 zł.

Ośrodek zatrudniał we wszystkich działach 47 osób, w tym 13 pracowników socjalnych.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

MOPS w Wałczu spełnia wymóg ustawowy wprowadzony obligatoryjnie od 1 stycznia 2015 roku poprzez zatrudnianie 1 pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców.

W ramach w/w rozdziału finansowano także wynagrodzenie kuratorów sprawujących

opiekę nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi. W ubiegłym roku wydatki z tego tytułu wyniosły 7 800 zł.

Koszt utrzymania MOPS zmniejszył się o 42 546 zł, w porównaniu do roku 2019.

Rozdział 85 295 – pozostała działalność - Klub Integracji Społecznej - 68 597 zł, w tym: wynagrodzenie osobowe pracownika – 62 838 zł.

Klub Integracji Społecznej przy MOPS Wałcz koncentruje się na pracy z klientami Ośrodka wykluczonymi społecznie bądź zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Celem działań KIS jest praca z klientem, rodziną w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej. W 2020 roku z usług indywidualnych korzystało 19 osób, z czego każda z osób przynajmniej raz w roku zwracała się o pomoc do pracownika KIS. Działania Klubu były ograniczone ze względu na stan epidemii COVID 19.

W 2020 r. w ramach działań KIS zrealizowano :

- **Projekt socjalny „Moja szczęśliwa rodzina”** przeznaczony dla rodzin z problemem alkoholowym i/lub z problemem przemocy w rodzinie.

Uczestnikami projektu było 7 rodzin (łącznie 21 osób, w tym: 9 osób dorosłych i 12 dzieci). Projekt realizowano w okresie od maja do grudnia 2020 roku. Do dnia 23.10.2020 roku zajęcia ze specjalistami odbywały się w formie kontaktu bezpośredniego, natomiast po wydaniu polecenia przez Wojewodę Zachodniopomorskiego o wstrzymaniu zajęć realizacja projektu odbywała się zdalnie.

Na realizację projektu przeznaczono środki w wysokości 15 904 zł z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu oraz środki własne z budżetu MOPS w wysokości 3 650 zł.

Celem projektu było zapoznanie jego uczestników z wiedzą na temat uzależnień i przemocy w rodzinie, wskazanie dróg do uzdrowienia i prawidłowego funkcjonowania członków rodziny we własnym gronie oraz w społeczeństwie.

Działania do osiągnięcia celu opierały się na pracy uczestników projektu ze specjalistami oraz pracownikami instytucji pomocowych, to jest z: psychoterapeutą, terapeutą ds. uzależnień, lekarzem psychiatrą, prawnikiem, doradcą zawodowym, pedagogiem, asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi.

W okresie trwania projektu odbyły się 174 godziny zajęć.

- Koordynowano działania do **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (PO PŻ)**

A. Podprogram 2019r.

Podprogram 2019 r. - PO PŻ realizowano przy udziale MOPS w okresie od 23 sierpnia 2019 r. do 30.09.2020 r. Z powodu epidemii pracownicy Ośrodka od marca 2020 roku wydawali skierowania do Programu częściowo zdalnie, zgodnie z wytycznymi.

Rolą Ośrodka było rozpowszechnianie informacji o realizacji Podprogramu 2019 PO PŻ, warunkach uzyskania skierowania i wskazywanie miejsca oraz terminu wydawania artykułów spożywczych osobom, które otrzymały skierowania od

pracowników socjalnych Ośrodka (pod warunkiem uzyskania ich zgody) na podstawie kwalifikacji dochodowej do otrzymania pomocy żywnościowej oraz przekazywanie list osób zakwalifikowanych do pomocy PO PŻ **Organizacjom Partnerskim Lokalnym (OPL)**, które dystrybuowały żywność.

W Wałczu OPL w Podprogramie 2019 były :

- 1. Polski Związek Głuchych w Wałczu**
- 2. Caritas pw. św. Antoniego w Wałczu**
- 3. Caritas pw. św. Mikołaja w Wałczu**

Odbiorcami pomocy żywnościowej w ramach PO PŻ byli zarówno klienci MOPS Wałcz, jak i inni mieszkańcy Wałcza, kwalifikujący się do otrzymania pomocy tj. osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryterium określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej , których dochód nie przekraczał **200 % kryterium dochodowego** uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. **1402 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 028 zł dla osoby w rodzinie.**

W ramach Podprogramu, w okresie od 01.01.2020 r. do 30.09.2020 r. z paczek żywnościowych korzystały 1 053 osoby.

B. Podprogram 2020 r.

Podprogram 2020 r. do PO PŻ realizowany jest przy udziale MOPS od dnia 17 listopada 2020 r. i obowiązuje do 31 sierpnia 2021r.

Odbiorcami pomocy żywnościowej w ramach PO PŻ w roku 2020 byli zarówno klienci MOPS Wałcz, jak i mieszkańcy Wałcza, kwalifikujący się do otrzymania pomocy tj. osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryterium określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej , których dochód nie przekraczał **220 % kryterium dochodowego t.j 1 542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 161,60 zł dla osoby w rodzinie.**

Rolą Ośrodka jest rozpowszechnianie informacji o realizacji Podprogramu 2020 - PO PŻ, warunkach uzyskania skierowania i wskazywanie miejsca oraz terminu wydawania artykułów spożywczych osobom, wydawanie skierowań do (pod warunkiem uzyskania ich zgody) na podstawie kwalifikacji dochodowej do otrzymania pomocy żywnościowej oraz przekazywanie organizacjom OPL list osób zakwalifikowanych do pomocy PO PŻ.

Na terenie Wałcza działają 3 OPL, dystrybuujące żywność w ramach Podprogramu 2020 :

- 1. Polski Związek Głuchych w Wałczu**
- 2. Caritas pw. św. Antoniego w Wałczu**
- 3. Caritas pw. św. Mikołaja w Wałczu**

MOPS Wałcz w ramach realizacji w/w podprogramu, w okresie od 17 listopada 2020 do 31 grudnia 2020 roku wydał skierowania, na podstawie których 297 osób otrzymało paczki żywnościowe.

W ramach realizacji działań towarzyszących Podprogramowi 2019 , MOPS angażował się w przygotowania w zakresie organizacji **warsztatów kulinarno-żywnościowych i**

warsztatów ekonomicznych dla odbiorców żywności oraz zapewnia ich przeprowadzenie w Dziennym Domu Pomocy. **Z warsztatów skorzystały 4 osoby.**

- **Skierowano 15 osób do wykonywania prac społecznie użytecznych (PSU) w ZGK Wałcz** w okresie od 02.03.2020 roku do 30.11.2020 roku.

Koszty wynagrodzenia pracownika i bieżące wydatki z tytułu działalności KIS wyniosły łącznie 68 597 zł i były wyższe o 2 669 zł.

Rozdział 85 295 – pozostała działalność – Miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi – wydano 1 430 zł.

„Miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi „ uchwalony 13 maja 2020 Uchwałą Rady Miasta Wałcz, jest realizowany przez MOPS od 1 czerwca 2020 roku.

Głównym celem Programu jest wsparcie tych mieszkańców Wałcza w opłatach za gospodarowanie odpadami, dla których opłata ta stanowi nadmierne obciążenie ze względu na sytuację życiową lub dochodową. Pomoc przysługuje mieszkańcom, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w oparciu o *Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*, tj. 701 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 528 zł w przypadku osoby w rodzinie.

Wsparcie polega na przyznaniu pomocy finansowej w wysokości 10 zł miesięcznie na 1 uprawnioną osobę.

W roku 2020 pomoc przyznano 10 gospodarstwom domowym, w tym : 4 osobom samotnie gospodarującym oraz 6 rodzinom (25 osób) na kwotę **1 430 zł.**

Ponadto w ramach w/w rozdziału 85295 pozostała działalność zakupiono i dostarczono żywność 2 osobom przebywającym w kwarantannie na kwotę 362 zł.

Rozdział 85 215 – dotatki mieszkaniowe - wydano 608 955 zł.

Wyplacono 3 026 dotatków , z tego użytkownikom mieszkań:

- a) tworzących zasób gminy - 1 617 na kwotę - 339 308 zł
- b) spółdzielczych - 615 na kwotę - 105 376 zł
- c) pozostałych - 794 na kwotę - 164 271 zł

Ośrodek w ubiegłym roku wypłacał dotatki mieszkaniowe 336 gospodarstwom domowym z terenu miasta. W porównaniu z rokiem 2019 zmniejszyła się, o 39, rzeczywista liczba gospodarstw domowych, które skorzystały z tej formy pomocy, wypłacono o 238 dotatków mniej.

Wydatki na wypłatę dotatków mieszkaniowych w roku 2020, w porównaniu z rokiem 2019, były wyższe o 11 953 zł.

W ubiegłym roku przeprowadzono u 59 wnioskodawców wywiad środowiskowy, podczas którego odebrano oświadczenie majątkowe. Ponadto wnioski osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej weryfikowano wspólnie z pracownikami socjalnymi. Działania te miały na celu uszczelnienie systemu wypłat dodatków mieszkaniowych i wykluczenie osób, które składały nieprawdziwe oświadczenia o dochodach lub podawały nieprawdziwe dane o osobach wspólnie zamieszkających, co miało wpływ na przyznanie i wysokość dodatku mieszkaniowego. Ośrodek na bieżąco weryfikuje wnioski osób, żądając ich udokumentowania przed wydaniem decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

Rozdział 85 216 – zasiłki stałe – wydatkowano na to zadanie 690 562 zł.

Wyplacono 1266 zasiłków stałych 119 osobom, z czego 103 to osoby samotnie gospodarujące a 16 to osoby pozostające w rodzinie.

Liczba uprawnionych w porównaniu do roku 2019 zmalała o 18 osób. Koszt wydatków na wypłatę zasiłków był mniejszy o 59 148 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 545,47 zł i była o 10,69 zł niższa w porównaniu z rokiem 2019.

Wyplacono o 82 świadczenia mniej niż w poprzednim roku sprawozdawczym.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe odpowiednio : kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (obecnie – 701 zł) lub w przypadku osoby w rodzinie, od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (obecnie - 528 zł). Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 645 zł. Wymienione wyżej kwoty obowiązują od 1 października 2018 roku. Głównym powodem korzystania z tej formy pomocy jest brak uprawnień osób przewlekle chorych do świadczeń emerytalno-rentowych, wynikający w większości przypadków z faktu długotrwałego bezrobocia. Świadczeniobiorcami są najczęściej samotnie gospodarujący mężczyźni, którzy zły stan zdrowia „zawdzięczają” często prowadzonemu w latach wcześniejszych szkodliwemu trybowi życia (uzależnienia, uchylanie się od pracy, konflikty z prawem, rozbiecie rodziny). Zasiłek stały przysługuje w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem odpowiednio: osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie. Nie może być niższy od kwoty 30 zł.

Od 1 sierpnia 2009 roku wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy, jednakże nadal jest dotowana w 100% z budżetu Wojewody.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne - wydano 60 457 zł.

W roku 2020 opłacano składkę zdrowotną 114 osobom nieubezpieczonym, pobierającym zasiłek stały.

W porównaniu z rokiem 2019 zmniejszyła się, o 20 osób, liczba osób uprawnionych do tego świadczenia, a koszt opłacania składek zmniejszył się o 5 490 zł. Ośrodek pomocy społecznej, wypłacający zasiłek stały, jest zobowiązany do opłacania składki zdrowotnej za osobę nieubezpieczoną w kwocie 9 % od wysokości wypłacanego zasiłku stałego.

Zmniejszenie wydatków wynika z tego, iż mniejsza liczba osób skorzystała z tej formy pomocy.

Rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - wydano 18 721 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się obsługą administracyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wydatki z tego tytułu były mniejsze, w porównaniu do roku 2019, o 2 013 zł .

Szczegółowe sprawozdanie z tego zadania zostało przedłożone Burmistrzowi i Radzie Miasta ; było tematem sesyjnym w miesiącu lutym bieżącego roku.

Rozdział 85 504 – wspieranie rodziny - wydano 164 445 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu od 1 stycznia 2012 roku realizuje zadania Gminy Miejskiej Wałcz dotyczące organizacji pracy z rodziną w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powierzone mu uchwałą Rady Miasta z dnia 20 grudnia 2011 roku.

Głównym zadaniem Ośrodka jest zatrudnianie asystentów rodziny do pracy z rodzinami niewydolnymi wychowawczo.

Asystenta rodziny zatrudnia kierownik jednostki organizacyjnej gminy, któremu gmina zleciła organizację pracy z rodziną. Asystent rodziny może być zatrudniony w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy albo na podstawie umowy zlecenia.

W przypadku gdy organizatorem pracy z rodziną wyznaczony jest ośrodek pomocy społecznej, w ośrodku można utworzyć zespół ds. asysty rodziny.

W ubiegłym roku zadania asystenta rodziny realizowały dwie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy. Po zmianie *Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu*, asystenci rodziny z dniem 1 sierpnia 2014 roku zostali zatrudnieni na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Utworzono także zespół ds. asysty rodziny, w którego skład wchodzi asystenci rodziny oraz psycholog. Od 4 listopada 2019 roku zatrudniono psychologa na ½ etatu.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów zostały w części sfinansowane w ramach ***Programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2020.***

Wydatki z tytułu zatrudnienia asystentów rodziny w 2020 roku wyniosły **113 105 zł**, z czego kwota **3 400 zł** pochodziła z dotacji ministerialnej otrzymanej w ramach w/w programu.

Kwota przyznanej dotacji **była niższa o 29 687 zł w porównaniu z rokiem 2019.**

Łączna liczba rodzin objętych pracą asystentów rodziny to **28 rodzin**, w tym **45 dzieci.**

W 26 przypadkach asystenta rodziny przydzielił dyrektor Ośrodka na wniosek pracownika socjalnego, w oparciu o upoważnienie wydane przez Burmistrza Miasta Wałcza, natomiast 2 rodzinom asystenta przydzielono na wniosek sądu.

Wsparcie asystenta rodziny przydzielono rodzinom niewydolnym wychowawczo i niewywiązuającym się z funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci oraz rodzinom biologicznym starającym się o powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Dyrektor ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta za jej zgodą, jedynie w przypadku wniosku sądu, zgoda rodziny nie jest wymagana.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.
2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi.
5. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
6. Udzielanie wsparcia dzieciom poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.
7. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
8. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną.
9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny co najmniej raz na pół roku i przekazywanie oceny kierownikowi Ośrodka.
10. Sporządzanie, na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach.
11. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi, zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie i grupą roboczą oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

We wszystkich rodzinach objętych pomocą w formie przyznania asystenta rodziny występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.

W ubiegłym roku asystenci rodziny zatrudniani przez MOPS pracowali z 28 rodzinami. Zgodnie z planem pracy opracowanym z członkami rodziny, pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej (dotyczy rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej) podejmowali liczne działania na rzecz poprawy funkcjonowania danej rodziny, zgodnie z jej indywidualnymi potrzebami.

Główne działania wspierające rodziny w 2020 roku, podejmowane przez asystentów rodziny to :

- Udzielanie wsparcia rodzicom i dzieciom poprzez współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i szkołami miejskimi oraz poprzez wskazywanie konieczności konsultacji i wizyt w specjalistycznych poradniach lekarskich oraz terapeutyczno-rehabilitacyjnych np.: punkt szczepień, poradnie pediatryczne, logopedyczne, neurologiczne, okulistyczne, dermatologiczne, przedszkole terapeutyczno-rewalidacyjne „Piękny umysł”, „Tuptuś”, SDN „Uśmiech”.

Z porad specjalistycznych skorzystało 15 rodzin, o 13 rodzin mniej niż w 2019 roku.

- Udzielanie pomocy w poszukiwaniu pracy, motywowanie do podejmowania i utrzymania pracy zarobkowej oraz do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także pomoc w pisaniu dokumentów aplikacyjnych .

Zatrudnienie podjęło 5 osób, o 12 osób mniej w porównaniu z rokiem 2019.

- Wspieranie aktywności społecznej rodzin np. poprzez udział w wydarzeniach szkolnych (udział w rozpoczęciu roku szkolnego, pasowaniu na ucznia, spotkaniach klasowych i innych okolicznościowych uroczystościach szkolnych) oraz motywowanie do czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej.
- Udzielanie pomocy wszystkim rodzinom objętym wsparciem asystentów rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dzieci poprzez podejmowanie działań na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie umiejętności wspólnego spędzania czasu, podtrzymywania i zacieśniania więzów rodzinnych, utrzymywania kontaktów z bliższą i dalszą rodziną), poprawę relacji rodzic- dziecko, wdrażanie metod nagradzania i karania bez stosowania przemocy, kontakt z kuratorem, pedagogiem szkolnym, wychowawcą klasy.

Nadzorem kuratora objętych było 7 rodzin, dwoje nieletnich zostało umieszczonych w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora zmniejszyła się o 6 rodzin w porównaniu z rokiem 2019 oraz o dwoje nieletnich mniej zostało umieszczonych w MOS-ie.

- Udzielanie pomocy rodzinom i dzieciom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych w ramach pracy z psychologiem zatrudnionym przez MOPS.

W ubiegłym roku z konsultacji skorzystało 12 rodzin, o 3 rodziny więcej niż w roku 2019.

- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych w ścisłej współpracy z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Poprawę sytuacji finansowej odnotowano w przypadku 6 rodzin m.in. poprzez częściowe spłacenie zadłużeń w opłatach mieszkaniowych (7 rodzin mniej niż w 2019 roku).

- Motywowanie do poprawy warunków mieszkaniowych, dostosowania lokali do potrzeb dzieci m.in. do doposażania mieszkań w biurka i odpowiednie oświetlenie do nauki, do wymiany okien i drobnych remontów w lokalach.

W 3 rodzinach stwierdzono poprawę warunków mieszkaniowych, 12 rodzin więcej niż w 2019 roku poprawiło swoje warunki mieszkaniowe.

- Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie sytuacji życiowej i codziennego funkcjonowania poprzez m.in:
 - instruktaż prawidłowego sprzątania mieszkania,
 - edukację w zakresie gospodarowania budżetem domowym (analiza dochodów i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, ukazywania zagrożeń wynikających z zaciągania kredytów i pożyczek,
 - edukację w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami (sposoby oszczędzania zużycia wody, energii elektrycznej, gazu),
 - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
 - edukację w zakresie zachowania higieny oraz trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (zasady pielęgnacji dzieci, przestrzeganie zaleceń lekarskich w chorobie, terminowa realizacja kalendarza szczepień).
- Motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego oraz terapii realizowanej przez Fundację „Planeta Kreatywna”, Kluby AA „Krokus” i „Korona”.

4 osoby podjęło leczenie odwykowe, 2 rodziny uczestniczyły w projekcie realizowanym przez Ośrodek „Moja szczęśliwa rodzina”, finansowanym ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W porównaniu z rokiem 2019 leczenie odwykowe podjęła 1 osoba mniej, natomiast o 2 rodziny mniej uczestniczyły w w/w projekcie.

Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną, liczony od dnia przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, wynosił na dzień 31 grudnia 2020 roku 23 miesiące.

W ocenie pracowników Ośrodka, poprzez objęcie rodzin pomocą asystenta, udało się w ubiegłym roku zapobiec zabraniu dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych z 2 najbardziej zagrożonych rodzin (2 dzieci). Praca z tymi rodzinami jest bardzo trudna i słabo rokująca na przyszłość. Nie można wykluczyć sytuacji znacznego pogorszenia ich funkcjonowania z uwagi na duże obciążenia (uzależnienie od alkoholu, niewydolność opiekuńczo- wychowawczą, chorobę psychiczną). Mimo szeroko podjętych działań i pomocy rodzinom, trudno jest uzyskać znaczące postępy w zakresie poprawy ich funkcjonowania. Natomiast praca z pozostałymi rodzinami, objętymi pomocą asystenta decyzją Dyrektora Ośrodka, dała pozytywne efekty w postaci nieznacznej poprawy funkcjonowania tych rodzin.

W 5 przypadkach zakończono pracę z rodziną ze względu na osiągnięcie założonych celów, a w 2 przypadkach zakończono pracę z rodziną z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziców i dzieci. W 3 przypadkach zakończono pracę z uwagi na zaprzestanie współpracy ze strony rodzin, co w 2 przypadkach skutkowało pozbawieniem rodziców władzy rodzicielskiej.

Po zakończeniu pracy z rodziną, asystent rodziny powinien monitorować sytuację w rodzinie w celu obserwowania wypełniania przez rodziców funkcji opiekuńczo-wychowawczych pod kątem ewentualnego zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

W roku 2020 asystenci rodzin monitorowali 10 rodzin.

Praca asystentów z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, nie przyniosła w 2020 roku spodziewanych efektów czyli żadne dziecko nie powróciło do rodziny biologicznej. Rodzice tych dzieci, poza czterema rodzinami, nie są zainteresowani powrotem dzieci do domu, nie podejmują skutecznych działań mających na celu poprawę swojego funkcjonowania, zwłaszcza podjęcia leczenia odwykowego. Ośrodek obejmuje te rodziny nadzorem na wniosek sądu rodzinnego, sporządzając sprawozdania do sądu oraz opinie na wniosek koordynatora pieczy zastępczej oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wydatki na realizację tego zadania były wyższe o 36 739 zł w porównaniu do roku 2019.

W 2020 roku w pieczy zastępczej umieszczono 7 dzieci z terenu miasta Wałcza, w tym 1 w placówce opiekuńczo-wychowawczej a 6 w rodzinach zastępczych (**8 dzieci mniej niż w roku 2019**).

Do zadań Gminy Miejskiej Wałcz należy także współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Koszty tego pobytu będą omówione w rozdziale 85 508 i 85510.

Rozdział 85 508 – rodziny zastępcze – wydano 106 672 zł.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% kosztów w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% kosztów w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% kosztów w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2020 w rodzinach zastępczych przebywało 25 dzieci, 3 dzieci opuściło rodzinę zastępczą (2 dzieci adoptowano, 1 usamodzielniało się).

Pełny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej kształtował się od kwoty 694 zł do kwoty 2 448 zł.

Wydatki z tytułu zwrotu Powiatowi Wałeckiemu kosztów wyniosły:

- 10 % wydatków – 5 751 zł
- 30 % wydatków – 14 171 zł
- 50 % wydatków – 86 750 zł.

Łącznie z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano 106 672 zł, o 777 zł mniej niż w roku 2019.

Rozdział 85 510 – placówki opiekuńczo- wychowawcze – wydano 469 604 zł.

W roku 2020 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 28 dzieci, 2 dzieci opuściło placówkę (dzieci adoptowano).

Pełny koszt pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej kształtował się od kwoty 3 030 zł do kwoty 6 049 zł.

Wydatki z tytułu zwrotu Powiatowi Wałeckiemu kosztów wyniosły:

- 10 % wydatków – 29 798 zł
- 30 % wydatków – 103 307 zł
- 50 % wydatków – 336 499 zł.

Łącznie z tytułu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano 469 604 zł, o 44 118 zł więcej niż w roku 2019.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Rozdział 85 513 – składki na ubezpieczenia zdrowotne - wydano 123 906 zł.

Opłacono składkę zdrowotną 95 osobom nieubezpieczonym korzystającym ze świadczeń rodzinnych, w tym w formie : świadczenia pielęgnacyjnego – 63 osobom, specjalnego zasiłku opiekuńczego – 16 osobom i zasiłku dla opiekuna – 16 osobom.

W porównaniu z rokiem 2019 zmniejszyła się liczba osób uprawnionych do tej formy pomocy o 3 osoby, a koszt opłacenia składek zwiększył się o kwotę 14 668 zł.

Wzrost wydatków spowodowany był zwiększeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

Rozdział 85219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki – wydano 14 677 zł.

Ośrodek ma obowiązek wypłacać wynagrodzenie opiekunom prawnym osób całkowicie ubezwłasnowolnionych na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego, który ustala zasadność i kwotę wynagrodzenia. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, jednakże nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

W ubiegłym roku wypłacano wynagrodzenie 3 opiekunom w kwotach po 300, 400 i 505 zł miesięcznie, na łączną kwotę 14 460 zł (36 świadczeń).

Na obsługę zadania wydano 217 zł (1,5 % od wysokości wypłaconych świadczeń).

W porównaniu z rokiem 2019 wydatki na realizację zadania wzrosły o 178 zł.

Rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność – wydatkowano 2 843 zł.

Od czerwca 2005 roku Ośrodek, realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w oparciu o Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Osoby nieubezpieczone, niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu na mocy szczegółowych przepisów cytowanej wyżej ustawy, mogą mieć ustalone prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni na mocy decyzji wydanej przez dyrektora MOPS w Wałczu, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i spełnieniu kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Decyzje wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, świadczeniodawcy (placówki leczniczej), NFZ lub z urzędu.

W roku 2020 przeprowadzono 57 postępowań, wydano m.in 36 decyzji przyznających prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej, 15 decyzji umarzających postępowanie oraz 2 decyzje wygaszające.

Na obsługę zadania wydatkowaną na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wypłacone 2 pracownikom zajmującym się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych, kompletowaniem niezbędnych dokumentów oraz przygotowaniem i wydawaniem decyzji administracyjnych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, wydano **2 843 zł.**

W porównaniu z rokiem 2019 nastąpił spadek liczby wniosków o wydanie decyzji, w związku z czym koszty obsługi zadania były niższe o 1 431 zł.

Rozdział 85 501 – świadczenia wychowawcze – wydano 22 784 185 zł.

Z dniem 1 kwietnia 2016 roku weszła w życie ustawa z 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Świadczenie wychowawcze przysługuje, niezależnie od dochodu w rodzinie, na każde dziecko od urodzenia do 18 roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb

życiowych. Przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przyznaje się w formie pieniężnej. Jedyne w przypadku gdy osoba, której przyznano świadczenie, marnotrawi wypłacane jej świadczenie wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

W piątym roku obowiązywania ustawy świadczenia wychowawcze wypłacono 2 550 rodzinom na 3 992 dzieci. Wypłacono 45 630 świadczeń na łączną kwotę 22 598 065 zł.

Koszty obsługi zadania (od 01.01.2020 roku - 0,85% od kwoty należnej dotacji) wyniosły 186 120 zł.

W porównaniu z rokiem 2019, liczba rodzin, które pobierały świadczenia wychowawcze w 2020 roku zwiększyła się o 10, liczba dzieci o 402, a liczba wypłaconych świadczeń była wyższa o 12 003.

Koszt realizacji powyższego zadania był także wyższy, o 5 820 668 zł.

Rozdział 85 502 – świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – wydano 8 163 726 zł.

W roku 2020 świadczenia rodzinne wypłacono 1 179 rodzinom i osobom a świadczenia z funduszu alimentacyjnego 194 rodzinom. Liczba rodzin pobierających świadczenia zmniejszyła się o 173, w porównaniu z rokiem 2019.

Od 1 sierpnia 2008 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Prowadzi także postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta rozszerza krąg osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ponieważ obejmuje wszystkie dzieci oraz młodzież do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Kryterium dochodowe do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 900 zł na osobę w rodzinie.

Oprócz wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, mające na celu poprawić skuteczność ściągalności alimentów.

W ubiegłym roku przeprowadzono m.in. następujące postępowania wobec dłużników alimentacyjnych :

- wnioski przeciwko dłużnikom o ściganie przestępstwa nie alimentacji złożone do Prokuratury - 5
- wnioski do PUP w Wałczu o aktywizację zawodową dłużników - 21
- przeprowadzenie wywiadów i zebranie oświadczeń majątkowych u dłużników alimentacyjnych - 21
- wnioski do Starostwa Powiatowego w Wałczu o zatrzymanie prawa jazdy - 1
- zobowiązanie do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy - 17
- wnioski o podejrzenie popełnienia przestępstwa na podstawie Art. 209§3kk -137

Łączna liczba osób posiadających zadłużenie z tytułu wypłaconych przez MOPS w Walczu świadczeń alimentacyjnych wyniosła na koniec 2020 roku 549 i zwiększyła się o 19 dłużników, w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego.

W ramach **rozdziału 85 502** w 2020 roku wypłacono:

- zasilki rodzinne z dodatkami	- na kwotę	1 658 280 zł
- zasilki pielęgnacyjne	- na kwotę	1 281 531 zł
- świadczenia opiekuńcze	- na kwotę	2 562 575 zł
w tym:		
• świadczenie pielęgnacyjne		1 298 322 zł
• specjalny zasiłek opiekuńczy		119 694 zł
• zasiłek dla opiekuna		144 559 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne	- na kwotę	583 182 zł
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	- na kwotę	125 000 zł
- jednorazowe zapomogi z tytułu ustawy „Za życiem”		4 000 zł
- fundusz alimentacyjny	- na kwotę	1 110 484 zł
- świadczenia rodzicielskie	- na kwotę	634 825 zł
	RAZEM:	7 959 877 zł
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wyniosły :		203 849 zł.

W roku 2020 zmniejszyła liczba rodzin pobierających zasilki rodzinne wraz z dodatkami, w związku z tym kwota wypłaconych świadczeń była niższa o 329 011 zł niż w roku 2019.

Wzrosły natomiast wydatki związane z niepełnosprawnością : świadczeniami pielęgnacyjnymi i opiekuńczymi. Zwiększyła się liczba uprawnionych do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego oraz wzrosła kwota świadczenia z 1583 zł w roku 2019 do 1830 zł w roku 2020. W związku z powyższym wydatki na wypłatę tych świadczeń także wzrosły o 584 961 zł.

W porównaniu z rokiem 2019 , wydatki ogółem na realizację tego zadania w 2020 roku zwiększyły się o kwotę 313 713 zł.

Rozdział 85 504 – Program rządowy ” Dobry start” - wydano 798 271 zł.

Od 1 czerwca 2018 roku Ośrodek realizuje program rządowy „Dobry start” na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 maja 2018 roku, zmienionego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym lub opiekunom prawnym raz do roku w kwocie 300 zł na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia i do ukończenia 24 roku życia w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności .

Świadczenie przyznawane było niezależnie od dochodu na podstawie wniosku złożonego elektronicznie (od 01 lipca 2020) lub w formie papierowej (od 01 sierpnia 2020). Wnioski można było składać do 30 listopada 2020 roku.

W okresie obowiązywania Programu do MOPS w Wałczu wpłynęło 1971 wniosków, w tym 1524 w formie elektronicznej.

Rozpatrzenie wniosku nie wymagało wydania decyzji administracyjnej, z wyjątkiem odmowy przyznania świadczenia oraz rozstrzygnięcia w sprawie nienależnie pobranego świadczenia. Organ realizujący wypłatę miał obowiązek przesyłania informacji w formie elektronicznej o przyznaniu świadczenia i sposobie jego wypłaty. Wydano 1927 informacji.

Przyznano i wypłacono 2 581 świadczenia na kwotę 774 000 zł. Na koszty obsługi przysługiwało 10 zł na 1 dziecko (25 890 zł), natomiast wykorzystano kwotę 24 271 zł, którą przeznaczono na wynagrodzenia i wydatki rzeczowe.

W roku 2020 wypłacono o 47 świadczeń mniej a koszt realizacji Programu zmniejszył się o 16 118 zł w porównaniu do roku 2019.

Rozdział 85 215 – dotatki energetyczne - wydano 9 837zł.

Ustawą z dnia 26 lipca 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw wprowadzono definicję odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Zgodnie z ustawą jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Osobie takiej przysługuje dodatek energetyczny w wysokości 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej corocznie przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

W roku 2020 miesięczny dodatek energetyczny wynosił :

- w gospodarstwach domowych jednoosobowych - 11,37 zł w okresie od stycznia do kwietnia oraz 10,94 zł od maja do grudnia 2020 roku,
- w gospodarstwach dwu – czteroosobowych - 15,80 zł w okresie od stycznia do kwietnia oraz 15,19 zł od maja do grudnia 2020 roku,
- w gospodarstwach pięć i więcej osobowych - 18,96 zł w okresie od stycznia do kwietnia oraz 18,23 zł od maja do grudnia 2020 roku.

W roku ubiegłym wypłacono 733 dodatki 87 gospodarstwom domowym na kwotę 9 645 zł. Koszty obsługi zadania (2% od wypłaconych dodatków) wyniosły 193 zł.

Koszt realizacji zadania w 2020 roku był o 2 851 zł niższy niż w roku 2019 ponieważ mniej gospodarstw domowych korzystało z tej formy pomocy oraz z powodu obniżenia od maja 2020 roku wysokości przysługujących dodatków.

W ubiegłym roku MOPS wydał **3 498 decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej** (303 mniej niż w roku 2019). Do organu II instancji odwołały się 3 osoby, nie zgadzające się z rozstrzygnięciem wydanym przez Ośrodek. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie uchyliło zaskarżone decyzje i

przekazało do ponownego rozpatrzenia.

W sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 535 decyzji (71 mniej niż w roku 2019). Odwołań od decyzji nie było.

W sprawach dodatków energetycznych wydano 174 decyzje (o 46 mniej niż w roku 2019). Odwołań od decyzji nie było.

W sprawach ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 53 decyzje (o 24 mniej niż w roku 2019). Do SKO w Koszalinie odwołał się świadczeniodawca, sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia.

W sprawach świadczeń rodzinnych i FA wydano 1308 decyzji (o 365 mniej niż w roku 2019). Odwoływało się od decyzji 25 osób , z czego : 4 decyzje utrzymano w mocy, 15 decyzji SKO uchyliło i przyznało świadczenie (13 spraw dot. przyznania świadczenia pielęgnacyjnego), 5 decyzji przekazało do ponownego rozpatrzenia a w 1 przypadku stwierdziło uchybienie terminu przez skarżącego.

W sprawach świadczeń wychowawczych wydano 61 decyzji oraz 226 informacji o przyznaniu świadczenia (zmiana przepisów od 01.07.2019 roku). Decyzji i informacji było wielokrotnie mniej niż w roku 2019 ponieważ w roku 2020 nie było okresu zasiłkowego z uwagi na to, że decyzje wydawane w roku 2019 obowiązują od 01.07.2019 roku do 31.05.2021 roku.

Do organu II instancji wniesiono 5 odwołań, z czego: 3 zaskarżone decyzje SKO uchyliło i przekazało do ponownego rozpatrzenia a 2 uchyliło i umorzyło postępowanie. Zaskarżone decyzje dotyczyły nienależnie pobranych świadczeń.

Ilość wydawanych decyzji obrazuje w części ilość wykonywanej przez MOPS pracy w ciągu roku.

Poza przyznawaniem pomocy finansowej pracownicy MOPS wykonywali m.in. następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej, PCPR-ów, sądu, policji, prokuratury oraz w innych uzasadnionych przypadkach za zgodą osoby;
- przeprowadzanie wywiadów i wydawanie opinii (postanowień) o zasadności udzielania pomocy finansowej kombatanom i osobom represjonowanym na ich wniosek lub wniosek Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- wydawanie zaświadczeń osobom korzystającym z pomocy Ośrodka , np. do celów stypendialnych;
- kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu;
- kierowanie osób do Dziennego Domu Pomocy w Wałczu;
- prowadzenie pracy socjalnej z klientami i na ich rzecz;
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych;
- sporządzanie na wniosek PUP list osób bezrobotnych w celu kierowania ich do prac społecznie użytecznych;
- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy polegająca na wymianie informacji dotyczących podjęcia zatrudnienia i aktualnego statusu osób korzystających z pomocy Ośrodka, dostępnych ofert pracy, kursów, staży i szkoleń;

- stała współpraca z Komendą Powiatową Policji i Strażą Miejską w zakresie monitorowania pobytu osób bezdomnych, zwłaszcza w okresie zimowym, wspólne interwencje w sytuacjach kryzysowych oraz asysta policjanta przy przeprowadzaniu wywiadów w niebezpiecznych środowiskach;
- współpraca z Urzędem Miasta i Towarzystwem Budownictwa Społecznego w zakresie wymiany informacji i opiniowania wniosków o przydział lub zamianę lokalu, współdziałanie w pomocy klientom w regulowaniu bieżących opłat mieszkaniowych oraz zaległości w opłatach mieszkaniowych;
- współpraca z Monar- Markot w Pile w zakresie wymiany informacji o działaniach podejmowanych w celu aktywizacji osób bezdomnych do rozwiązywania swoich problemów i wychodzenia z bezdomności;
- współpraca z Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu w zakresie kierowania osób uzależnionych w celu podjęcia przymusowego leczenia odwykowego oraz sporządzania opinii w sprawach leczenia klientów Ośrodka korzystających z pomocy społecznej;
- prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, rodzinnego służącego rozwiązywaniu problemów klientów Ośrodka;
- stała współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i innymi osobami i instytucjami w sprawach dotyczących osób korzystających z pomocy;
- przedstawiciele Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Komisji i zespołów zadaniowych powoływanych przez Miasto lub Powiat, działających w sferze socjalnej;
- obsługa administracyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- praca pracowników socjalnych w grupach roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z procedurą Niebieskiej Karty (przemoc);
- podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych;
- od 2008 roku, corocznie, Ośrodek koordynuje zadania związane z wytypowaniem i przygotowaniem dokumentacji dzieci z terenu Miasta zakwalifikowanych do skorzystania z bezpłatnego wypoczynku letniego, organizowanego przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty dla dzieci i młodzieży z terenu województwa zachodniopomorskiego, mających utrudniony dostęp do wypoczynku .W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystało 11 dzieci z wałeckich rodzin. Dzieci wypoczywały w ośrodku wczasowym w miejscowości Jastrzębia Góra (powiat pucki) w okresie od 17 do 26 sierpnia 2020;
- współpraca z organizatorami akcji „Szlachetna paczka” w zakresie typowania rodzin i dzieci do paczek przekazywanych rodzinom w okresie Świąt Bożego Narodzenia;
- od początku pandemii w miesiącu marcu 2020 roku do chwili obecnej pracownicy Ośrodka pełnią codzienne dyżury przy dwóch wejściach do budynku polegające na przyjmowaniu klientów, kierowaniu do odpowiednich miejsc załatwiania spraw w rygorze sanitarnym, dezynfekowaniu klamek, windy, poręczy przy schodach oraz pouczaniu o stosowaniu maseczek i dezynfekowaniu rąk.
- Realizacja programu „Wspieraj seniora”, zakupy dla osób przebywających na kwarantannie, sporządzanie raportów dotyczących osób będących w kwarantannie i w izolacji, dostarczanie worków na śmieci osobom zakażonym i informowanie o terminach odbioru odpadów.

Mimo utrudnień spowodowanych pandemią MOPS w Wałczu starał się w pełni realizować powierzone zadania, realizowaliśmy wypłaty zasiłków w kasie osobom,

które z różnych względów nie dały dyspozycji przelewu środków na konto bankowe, przyjmowaliśmy klientów, którzy nie chcieli lub nie mogli załatwiać spraw telefonicznie bądź drogą elektroniczną. W sprawach wymagających interwencji np. w przypadku przemocy w rodzinie, niewłaściwej opieki nad dziećmi a także w sprawach osób starszych, pracownicy przeprowadzali wywiady w miejscu zamieszkania przy zachowaniu ostrożności i rygoru sanitarnego. Mimo możliwości zawieszenia działalności Dziennego Domu Pomocy, przez cały okres Dom funkcjonował w zakresie gotowania i wydawania posiłków wszystkim potrzebującym wsparcia.

ZESTAWIENIE WYDATKÓW MOPS

	ROK 2019	ROK 2020
• <u>Zadania własne gminy</u>	8 378 142 zł	8298 041 zł
W tym :		
• Dodatki mieszkaniowe	597 002 zł	608 955 zł
• Świadczenia z pomocy społecznej	4 067 737zł	3 930 544 zł
• Wspieranie rodziny	660 641zł	740 721 zł
• Utrzymanie MOPS, DDP i KIS	2 968 160 zł	2 937 838 zł
• Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	20 734 zł	18 721 zł
• Świadczenia rodzinne - działania wobec dłużników alimentacyjnych	63 868 zł	59 832 zł
• Miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami	0 zł	1 430 zł
• <u>Zadania zlecone gminie</u>	25 768 618 zł	31 897 445 zł
W tym :		
• Świadczenia rodzinne	7 850 013 zł	8 163 726 zł
• Składki na ubezpieczenie zdrowotne	109 238 zł	123 906 zł
• Ochrona zdrowia	4 274 zł	2 843 zł
• Dodatki energetyczne	12 688 zł	9 837 zł
• Wynagrodzenie za sprawowanie opieki	14 499 zł	14 677 zł
• Świadczenia wychowawcze	16 963 517 zł	22 784 185 zł
• Program „Dobry start”	814 389 zł	798 271 zł
Razem:	34 146 760 zł	40 195 486 zł

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2021 przedstawia się następująco:

ZADANIA ZLECONE

• rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność	4 000 zł
• rozdział 85 215 – dodatki energetyczne	3 384 zł
• rozdział 85 219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki	4 892 zł
• rozdział 85 501 - świadczenia wychowawcze – Program 500+	22 527 000 zł
• rozdział 85 502 – świadczenia rodzinne	8 019 000 zł
• rozdział 85 504 – program „Dobry Start”	770 000 zł
• rozdział 85 513 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	86 000 zł
Razem :	31 414 276 zł

ZADANIA WŁASNE

• rozdział 85 202 – Domy pomocy społecznej	1 318 100 zł
• rozdział 85 203 – Dzienny Dom Pomocy – utrzymanie	554 800 zł
• rozdział 85 205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15 510 zł
• rozdział 85 213 - składki zdrowotne	72 451 zł
• rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze	1 205 300 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	746 477 zł
• rozdział 85 215 – dodatki mieszkaniowe	600 000 zł
• rozdział 85 216 – zasiłki stałe	660 770 zł
w tym : dotacja budżetu państwa	660 770 zł
• rozdział 85 219 – MOPS – utrzymanie	2 756 210 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	384 000 zł
• rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	678 000 zł
• rozdział 85 295 – Klub Integracji Społecznej	50 150 zł
• rozdział 85 295 – Program „Wspieraj seniora”	4 000 zł
• rozdział 85 295 – Program wsparcia mieszkańców w gospodarowaniu odpadami	19 000 zł
• rozdział 85 230 – program wieloletni „ Posiłek w domu i w szkole”	372 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	260 000 zł
• rozdział 85 504 – wspieranie rodziny	165 300 zł
• rozdział 85 502 – świadczenia rodzinne	64 800 zł
• rozdział 85 508 – rodziny zastępcze	120 000 zł
• rozdział 85510 – placówki opiekuńczo-wychowawcze	430 000 zł
Razem:	9 089 391 zł

OGÓLEM (zadania własne + zleczone): **40 503 667 zł**

UWAGI I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2020 przebiegała prawidłowo pomimo trudności spowodowanych wprowadzeniem stanu epidemicznego i później stanu epidemii. Ośrodek w ramach swoich możliwości i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne udzielił pomocy wszystkim osobom i rodzinom, które się o nią zwróciły. Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały 584 rodziny, o 70 mniej niż w roku 2019.

Ogólna kwota wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy (bez kosztów utrzymania Ośrodka, Dziennego Domu Pomocy i Klubu Integracji Społecznej) wyniosła w ubiegłym roku **3 930 544 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa – **1 601 859 zł** (591 023 zł na wypłatę zasiłków okresowych, 690 562 zł na zasiłki stałe, 60 457 zł na opłacenie składek zdrowotnych i 259 853 zł na realizację programu „Posiłek w domu i w szkole”). W ubiegłym roku dotacja na wypłatę zasiłków stałych oraz opłacenie składek zdrowotnych pokrywała 100% wydatków na te zadania. Większość rodzin korzystała jednocześnie z zasiłków okresowych i z dożywiania bądź z zasiłków celowych na zakup żywności.

W minionym roku pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych i w formie rzeczowej udzielona rodzinom i osobom jej wymagającym utrzymywała się na poziomie roku 2019. Rodziny i osoby korzystały w większym stopniu z zasiłków okresowych, a w mniejszym z zasiłków celowych, co przełożyło się na większe wydatki z budżetu Wojewody i zaoszczędzenie środków na wypłatę zasiłków celowych.

Biorąc pod uwagę fakt korzystania większości tych osób z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i ich uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych czy też gminnej pomocy stypendialnej, można stwierdzić, że finansowe wsparcie Miasta było utrzymane na poziomie pozwalającym osobom i rodzinom zaspokoić minimum podstawowych potrzeb bytowych określonych ustawą o pomocy społecznej.

Aktualnie kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł (poprzednio - 634 zł) i 528 zł dla osoby w rodzinie (poprzednio – 514 zł). Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 645 zł (poprzednio 604 zł).

Narastającym problemem jest utrzymująca się wysoka liczba osób wymagających opieki, co wiąże się z wysokimi corocznymi wydatkami na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby oraz ze stałym wzrostem wydatków z tytułu opłat ponoszonych za pobyt osób w domach pomocy społecznej. W roku ubiegłym konieczne było skierowanie do domów pomocy społecznej 6 kolejnych osób, gdyż nie można było im zapewnić wystarczającej opieki w miejscu zamieszkania. **Przeciętny roczny koszt ponoszony przez MOPS z tytułu opłat za 1 osobę wynosił 35 201 zł (34 367 zł w roku 2019, 32 180 zł w roku 2018, 29 616 zł w roku 2017).**

W pierwszym kwartale tego roku skierowaliśmy do domów pomocy społecznej 6 osób, co znacząco zwiększy wydatki w bieżącym roku jeżeli liczba kierowanych osób będzie utrzymywała się na poziomie podobnym do I kwartału. Problemem jest zwłaszcza umieszczanie w domach pomocy społecznej osób psychicznie chorych lub niepełnosprawnych intelektualnie, gdyż pomijając nawet trudne kwestie finansowe (wyższy koszt utrzymania mieszkańca), w Polsce brakuje wolnych miejsc w placówkach przeznaczonych dla takich osób, chociaż w ostatnim roku sytuacja poprawiła się. Powodem mogła być epidemia COVID-19, która przyczyniła się do większej śmiertelności osób przebywających w domach pomocy społecznej, obaw osób o bezpieczeństwo i zdrowie oraz

wydłużania się procedur sądowych w sprawach o kierowanie osób bez ich zgody. Czas oczekiwania na miejsce wynosi niejednokrotnie od roku do trzech lat. W takich przypadkach poszukujemy wolnych miejsc na terenie całej Polski. Niejednokrotnie ponosimy też koszty przewozu osób do domów pomocy społecznej oddalonych o kilkaset kilometrów od Wałcza.

Koszty ponoszone przez MOPS z tytułu odpłatności za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wzrastają z roku na rok ze względu na coroczny wzrost kosztu utrzymania w poszczególnych domach pomocy społecznej, liczbę osób w nich przebywających, znaczne obniżenie wieku osób kierowanych do domów pomocy społecznej.

W ubiegłym roku wzrost nie był tak duży ze względu na podwyższenie dochodu osób przebywających w domach pomocy społecznej z tytułu uzyskania przez nich świadczenia uzupełniającego w wysokości 500 zł miesięcznie (osoby niesamodzielne ze z całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji).

Dla porównania przedstawiam poniżej koszty ponoszone z tego tytułu w poszczególnych latach :

- 2006 – 17 271 zł,
- 2007 – 42 553 zł,
- 2008 – 68 556 zł ,
- 2009 – 121 468 zł,
- 2010 – 242 589 zł,
- 2011 – 294 160 zł,
- 2012 – 364 901 zł,
- 2013 – 403 463 zł,
- 2014 – 454 494 zł,
- 2015 – 647 895 zł,
- 2016 – 724 219 zł,
- 2017 – 846 484 zł,
- 2018 – 1 019 043 zł,
- 2019 – 1 194 244 zł,
- 2020 – 1 211 508 zł.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej kształtuje się w granicach 3 312 zł – 6 162 zł . W roku 2021 wzrost kosztów utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej jest duży, w niektórych domach nawet o około 1000 zł miesięcznie; średnio o około 450 zł.

W bieżącym roku Ośrodek ma zabezpieczone w rozdziale 85202 § 4330 - domy pomocy społecznej kwotę 1318 100 zł czyli 109 842 zł miesięcznie na realizację tego zadania. Biorąc pod uwagę wykonanie za I kwartał 2021 roku oraz prognozę wydatków do końca roku, na opłaty gminy za pobyt w domach pomocy społecznej osób już umieszczonych oraz prognozowanych do umieszczenia w najbliższym czasie, można założyć, że zaplanowana kwota będzie niewystarczająca.

Wydatki za I kwartał 2021 roku w w/w rozdziale to kwota 328 299,97 zł czyli 109 433 zł miesięcznie i mieściły się w planie finansowym , natomiast prognozowane w miesiącu kwietniu – 126 111 zł.

Na dzień dzisiejszy, biorąc pod uwagę stan na kwiecień (39 osób, za które ponosimy opłaty w wysokości ustalonej decyzją) **brakuje już kwoty 145 199 zł na rok 2021.**

Należy jednakże wziąć pod uwagę kolejne osoby kierowane do domów pomocy społecznej w następnych miesiącach. Umieszczenie np. 10 kolejnych osób może zwiększyć brak w budżecie o kolejne ok. 161 681 zł (10 osób x 5 miesięcy x 3 234 zł – średni miesięczny koszt dopłaty gminy do 1 mieszkańca). Trudno precyzyjnie określić kwotę brakujących środków ze względu na niemożność przewidzenia: ile osób będzie jeszcze umieszczonych w dps-ach w kolejnych miesiącach, z jakim dochodem, ile osób opuści placówkę czy przez jaki okres czasu będzie w niej przebywało.

W zależności od tych wszystkich czynników szacujemy, że w planie finansowym na rok 2021 może zabraknąć na realizację tego zadania od 150 000 zł do 300 000 zł.

W ubiegłym roku zmalały wydatki z tytułu opłat wnoszonych za pobyt osób bezdomnych w schroniskach i noclegowniach o 31 560 zł, w porównaniu do roku 2019. Zmniejszenie wydatków wynika z mniejszej liczby osób przebywających w schroniskach ze względu na możliwość korzystania z miejskiej ogrzewalni w okresie od października do kwietnia.

Po analizie wydatków na wypłatę zasiłków celowych i świadczeń rzeczowych w I kwartale tego roku należy stwierdzić, że będą one wystarczające pod warunkiem dalszego otrzymywania zapotrzebowanej dotacji na wypłatę zasiłków okresowych, z których korzysta najwięcej osób uprawnionych do świadczeń z pomocy społecznej oraz przy założeniu, że liczba nowych osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej nie wzrośnie ze względu na pogorszenie sytuacji gospodarczej z powodu epidemii. W roku ubiegłym nie odnotowaliśmy większej liczby osób, które zwróciły się do Ośrodka o udzielenie pomocy finansowej z powodu pogorszenia sytuacji bytowej w wskutek np. utraty pracy w związku z pandemią. Były to jednostkowe przypadki, które występowały także w latach ubiegłych.

Dotacja z budżetu w kwocie 260 000 zł przyznana w 2021 roku w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w domu i szkole na lata 2019 - 2023” jest wystarczająca na opłacenie dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych i bonów żywnościowych, co znacząco uzupełnia środki na zasiłki celowe w ramach zadań własnych gminy. Otrzymanie dotacji we wnioskowanej kwocie uzależnione jest od wkładu własnego gminy, który powinien stanowić 40 % kosztu Programu. Kwota zabezpieczona w budżecie MOPS to 115 500 zł.

Na uzasadniony wniosek Burmistrza Miasta otrzymaliśmy dotację w wysokości 69,24 % kosztu Programu.

Począwszy od miesiąca kwietnia 2019 roku Ośrodek ma obowiązek składania comiesięcznego zapotrzebowania na środki z budżetu Wojewody. Na bieżąco zapotrzebowujemy środki na wszystkie zadania zlecone i dotacje do realizacji zadań własnych. W okresie od stycznia do kwietnia otrzymaliśmy je zgodnie ze złożonymi wnioskami.

Podsumowując potrzeby w zakresie zadań własnych pomocy społecznej Gminy Miejskiej Walcz na rok 2020 można uznać, że są zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Walczu na realizację wszystkich zadań poza opłatami za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, co zostało już przeanalizowane powyżej.

Realizacja kolejnego zadania zleconego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, a mianowicie wypłata dodatków mieszkaniowych, w roku 2020 przebiegała prawidłowo. Pierwotnie w planie finansowym otrzymaliśmy na realizację powyższego zadania 560 000 zł, jednakże w ciągu roku plan musiał być zwiększony, gdyż ostateczne wykonanie zamknęło się w kwocie 608 955 zł i było wyższe niż w roku 2019 o 11 953 zł.

W bieżącym roku na wypłaty dodatków mieszkaniowych w planie finansowym Ośrodka, w rozdziale 85215 § 3110 przyznano 600 000 zł.

Wykonanie wydatków za I kwartał 2021 roku wynosiło 155 687,51 zł.

Od 1 lipca 2021 roku, w związku ze zmianą ustawy o dodatkach mieszkaniowych, wzrosła wysokość wypłacanych dodatków o ok. 20% oraz zwiększy się liczba świadczeniobiorców z uwagi na znaczące zmiany w wyliczaniu dochodu. Dochód członków gospodarstwa domowego będzie ustalany w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych, która znacznie rozszerza katalog niezaliczanych do dochodu świadczeń.

W związku z powyższym szacuje się, że w bieżącym roku może zabraknąć środków na wypłatę dodatków mieszkaniowych w kwocie ok. 135 000 zł. Należałoby zwiększyć plan finansowy w rozdziale 85215 § 3110 z kwoty 600 000 zł na kwotę 735 000 zł (jak było w projekcie budżetu przedłożonym przez MOPS). Z uwagi na brak możliwości dokładniejszego prognozowania w tym zakresie z uwagi na zbyt wiele zmieniających się czynników mających wpływ na wysokość i ilość wypłacanych dodatków, kwota brakujących środków na realizację tego zadania może ulec zmianie.

Kolejnymi zadaniami, na których realizację zabraknie środków to **współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej; zabraknie środków w rozdziale 85508 – rodziny zastępcze i w rozdziale 85510 – placówki opiekuńczo-wychowawcze.**

W rozdziale 85508 § 4330 w planie finansowym mamy zabezpieczone 120 000 zł. Wykonanie za I kwartał 2021 roku wyniosło 18 313,91 zł (jest to zwrot wydatków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych za m-c I i II 2021 roku).

Od miesiąca lipca planowane jest zwiększenie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, co przełoży się na wzrost wydatków z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w tych rodzinach. W przypadku umieszczenia kolejnych dzieci z terenu Miasta także wzrosną wydatki, jednakże w chwili obecnej nie możemy określić kwoty wzrostu. Ewentualne zwiększenie planu, jeżeli będzie konieczne, przewidujemy w IV kwartale roku.

W rozdziale 85510 § 4330 planu finansowego na rok 2021 mamy zabezpieczoną kwotę 430 000 zł. Projekt budżetu przedłożony przez MOPS przewidywał na realizację tego zadania 682 000 zł.

Wykonanie za I kwartał wyniosło 86 078 zł (jest to zwrot wydatków z tytułu opłat za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych za m-c I i II 2021 roku).

Przewidywane wydatki z tytułu współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w placówkach w okresie od IV do XII 2021 roku wyniosą 530 613 zł. Zabraknie 186 691 zł.

Jeżeli kolejne dzieci będą umieszczone w bieżącym roku to należy doliczyć następne wydatki z tego tytułu w kwocie ok. 15 000 zł (5 dzieci x 6 m-cy x 500 zł).

Reasumując, w w/w rozdziale 85 510 § 4330 może zabraknąć 201 691 zł.

Realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przebiegała w ubiegłym roku planowo, podobnie jak realizacja wypłaty świadczeń wychowawczych , wprowadzonych od 1 kwietnia 2016 roku oraz nowego programu rządowego „Dobry start” wprowadzonego 1 lipca 2018 roku.

W załączeniu:
Sprawozdanie z działalności Dziennego
Domu Pomocy za rok 2020 .

Wałcz, dnia 22.04.2021 r.